

عنوان مقاله:

مسائل، راهبردها، و راهکارهای علم و فناوری در استفاده بهینه از منابع آب در مقیاس مزرعه

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات منابع آب ایران، دوره 16، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

نادر حیدری - دانشیار / پژوهش موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی؛ سازمان تحقیقات، آموزش، و ترویج کشاورزی

خلاصه مقاله:

افزایش بهره‌وری آب در مزرعه نیازمند داشتن برنامه علم و فناوری در حوزه تحقیقات آب کشاورزی است. لذا هدف اصلی از این پژوهش شناسایی و تعیین اولویت‌های علم و فناوری و انتخاب گزینه‌های راهبردی علم و فناوری مدیریت آب در مقیاس مزرعه می‌باشد. پژوهش با برگزاری جلسات هم‌اندیشی و استفاده از نظرات متخصصین؛ صاحب‌نظران؛ منابع علمی؛ و همچنین با بهره‌گیری از شیوه‌های برنامه‌ریزی استراتژیک و تحلیل سوات انجام گردید. تعداد شش راهبرد اصلی مدیریت آب در مزرعه شناسایی شدند که به ترتیب اولویت عبارتند از: ۱- افزایش بهره‌وری آب در مزرعه، ۲- ارتقاء دانش، مهارت و مشارکت ذریبطان در فناوری‌های آب ۳- توسعه فناوری‌های زیرساختی مصرف بهینه آب در مزرعه، ۴- بهینه‌سازی الگوی کشت و بهینه‌سازی مصرف آب کشاورزی، ۵- توسعه فناوری‌های استفاده از آبهای نامتعارف، ۶- ارتقاء بهره‌وری آب سبز در کشاورزی دیم. راهکارها (اقدامات) مورد نیاز برای عملیاتی نمودن راهبردهای مذکور شناسایی و برای هر راهبرد به تفکیک اولویت بندی شده و شبکه علیت بین آنها ترسیم گردید. با استفاده از روش تحلیل سوات تجزیه و تحلیل‌های لازم بر روی نقاط ضعف-قوت و فرصت-تهدید مدیریت آب مزرعه شناسایی شده به عمل آمد. بر اساس نتایج برای مدیریت آب مزرعه از جنبه‌های علم و فناوری باید راهبرد کلی تهاجم-رشد (SO) را انتخاب نمود. بر اساس این راهبرد اصلی تعداد ۶ گزینه با اولویت بالا برای برنامه علم و فناوری مدیریت استفاده بهینه و پایدار از منابع آب در مقیاس مزرعه شناسایی و انتخاب گردید.

کلمات کلیدی:

بهره‌وری آب، علم و فناوری، مزرعه، کشاورزی، سوات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1605343>

